BİLGİSAYAR BİLİMLERİNE GİRİŞ I

-7-

Döngü Deyimleri

- Algoritmanın belirli bir kısmının, belirli kere ya da belirli durumlar sağlandıkça tekrar ettirilmesine döngü (loop) denir.
- □ Bu tip deyimler bir kümenin belirli bir koşul altında yinelenmesi için kullanılır.
- □ C dilinde döngü türleri
  - Sayaç ile döngü
    - for
  - Durum yapılı döngü
    - while
    - do…while

WHILE Döngü Deyimi

- □ Tekrarlama deyimidir.
- □ Bir küme ya da deyim *while* kullanılarak birçok kez yinelenebilir.
- Yinelenmesi için koşul sınanması çevrim başında yapılır.
   Genel yazım biçimi,

```
while (koşul)
{
...
döngüdeki deyimler
...
}
```

Koşul olumlu olduğu sürece çevrim yinelenir.

Örnek: 1'den 10'a kadar sayıları yazdırma

```
#include<stdio.h>
main()
   int i = 1;
    while (i<11){
        printf("%d\n", i);
        i++;
```

Örnek: 0 girilene kadar, girilmiş tüm sayıların toplanması

```
#include<stdio.h>
main()
    int n=1,s=0;
    while(n!=0)
       printf("Bir sayi giriniz:");
       scanf("%d",&n);
       s+=n;
       printf("\nToplam=%d",s);
```

Soru

Dışardan girilen satıcı satış verilerini sırayla alıp ne kadar komisyon verileceğini, kullanıcı programı kapatıncaya kadar devam eden programı yazınız.

```
#include <stdio.h>
main()
         float satis=0;
         char cevap='e';
          while(cevap=='e')
                   printf("Satis miktari:");
                   scanf("%f",&satis);
                   printf("Komisyon:%f\n",satis*0.1);
                   printf("Devam etmek istiyormusunuz?(e-h)");
                   scanf("\n%c",&cevap);
```

DO...WHILE Döngü Deyimi

- □ Bu deyimin *while*'dan farkı, koşulun döngü sonunda sınanmasıdır.
- □ Yani, koşul sınanmadan çevrime girilir ve döngü kümesi en az bir kez yürütülür.

```
do{
    döngüdeki deyimler;
    ...
} while (koşul);
```

Örnek: 1'den 10'a kadar sayıları yazdırma

```
#include<stdio.h>
main()
    int i = 1;
    do{
        printf("%d\n", i);
        i++;
    }while(i<11);</pre>
```

Örnek: 0 girilene kadar, girilmiş tüm sayıların toplanması

```
#include<stdio.h>
main(void)
     int sayi, toplam=0;
     do{
         printf("Bir sayi giriniz:");
         scanf("%d",&sayi);
          toplam+=sayi;
     }while(sayi!=0);
     printf("\nToplam=%d",toplam);
```

Örnek: 0 girilene kadar, girilen sayıların karesini bulma

```
#include<stdio.h>
main()
   int n;
   do{
        printf("Bir sayi giriniz:");
        scanf("%d",&n);
        printf("Karesi:%d\n",n*n);
       }while(n!=0);
```

Örnek

- □ Belirsiz sayıda sayı girişi yapılan, (Kullanıcıya yeni bir sayı girip-girmeyeceğini soran),
- Girilen sayıların ortalamasını bulup ekranda yazdıran
   C programı yazınız.

```
#include<stdio.h>
#include<conio.h>
main()
{
    char c;
    int sayi,s=0,k=0;
    float ort;
```

```
do{
    printf("\nSayi giriniz:");
    scanf("%d",&sayi);
    k++;
    s+=sayi;
    printf("\nBaska sayi girecekmisiniz (E/H)");
    c=getch();
}while((c=='E') || (c=='e'));
```

```
printf("\n%d sayi girdiniz!!!",k);
printf("\nGirilen sayilarin toplami=%d",s);
ort=(float)s/k;
printf("\nGirilen sayilarin ortalamasi=%f",ort);
}
```

Kullanıcıdan aldığı iki tek sayı için ikilik EBOB hesabı değerlerden biri sıfıra ulaşana kadar küçük olan sayının büyük olandan çıkartılması ve çıkartmanın sonucu tek sayı olana kadar ikiye bölündükten sonra büyük olan sayının yerine yazılması şeklinde hesaplanmaktadır. Yukarıda tanımlanan ikilik EBOB algoritmasının sözde kodunu yazınız ve akış şemasını çiziniz. (Not: Sıfır çift sayı olarak algılanacağı için ayrıca kontrol edilmelidir.)

14

Kullanıcıdan aldığı iki tek sayı için ikilik EBOB hesabı değerlerden biri sıfıra ulaşana kadar küçük olan sayının büyük olandan çıkartılması ve çıkartmanın sonucu tek sayı olana kadar ikiye bölündükten sonra büyük olan sayının yerine yazılması şeklinde hesaplanmaktadır. Yukarıda tanımlanan ikilik EBOB algoritmasının sözde kodunu yazınız ve akış şemasını çiziniz. (not: Sıfır çift sayı olarak algılanacağı için ayrıca kontrol edilmelidir)

Cevap:

- Başla 1.
- x ve y'yi oku
- Eğer x<y ise 7. Adıma git 3.
- 4. t = y
- 5. y = x
- 6. x = t
- fark = y-x7.
- fark = fark/28.
- Eğer fark sıfırdan büyük çift sayı ise 8. Adıma git 9.
- 10. y = fark
- 11. Eğer y!=0 ise 3. Adıma git
- 12. Yazdır x
- 13. Bitir

Klavyeden girilecek bir tamsayının faktöriyelini hesaplayan C programını while döngüsünü kullanarak yazınız.

Klavyeden girilecek bir tamsayının faktöriyelini hesaplayan C programını while döngüsünü kullanarak yapınız.

```
#include <stdio.h>
#include <conjo.h>
main()
{ int sayi, faktoryel = 1;
printf("Bir sayi giriniz : ");
scanf("%d",&sayi);
while(sayi>0)
{ faktoryel *= sayi;
sayi --; }
printf("Faktoryel = %d" ,faktoryel);
```

Aşağıdaki programın çıktısını yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <comio.h>
main()
    int x=10, y=4, z=1;
    z = x-y; /*
    z = z*3;
    Z++; */
    printf("%d", z);
   getche();
```

Aşağıdaki programın çıktısını yazınız.

```
#include <stdio.h>
                                            /* ve */ arasındaki ifadeler yorum satırı
#include <comio.h>
                                           olarak değerlendirileceğinden çalıştırılmaz.
main()
                                           Dolayısıyla sadece,
    int x=10, y=4, z=1;
                                            z = x - y; işlemi yapılır.
    z = x-y; /*
    z = z*3;
                                            C_1kt_1 = 6
    Z++; */
    printf("%d", z);
    getche();
```

Furkan, bir romanın her gün bir önceki gün okuduğu sayfadan 5 sayfa fazlasını okumaktadır. İlk gün 10 sayfa okuyarak başlayan Furkan'ın 1.000 sayfalık bir romanı kaç günde bitireceğini bulan programı C dilinde kodlayınız.

Furkan, bir romanın her gün bir önceki gün okuduğu sayfadan 5 sayfa fazlasını okumaktadır. İlk gün 10 sayfa okuyarak başlayan Furkan'ın 1.000 sayfalık bir romanı kaç günde bitireceğini bulan programı C dilinde kodlayınız.

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
main()
int sayfa=10, okunansayfa=0, gun = 0;
while(okunansayfa < 1000) {
okunansayfa += sayfa;
sayfa += 5;
gun ++;
printf("%d. gun icinde kitap bitmis olur", gun);
```

Bir memur, ATM makinasından para çekmek istemektedir. Makinede sadece 10, 20, 50 ve 100 TL' lik banknotlar kalmıştır. Büyük değerli banknotların sayısı maksimum olacak şekilde, çekilecek paranın kaç tane 100, 50, 20 ve 10 liralık banknottan oluşacağını ekranda yazan C programını yazınız.

Örnek çıktılar : Lütfen para miktarını giriniz : 2435 En küçük 10 TL' lik banknot mevcut..!

Lütfen para miktarını giriniz : 2430 24 adet 100 TL 1 adet 20 TL 1 adet 10 TL

```
#include <stdio.h>
main()
int para, onluk, yirmilik, ellilik, yuzluk;
printf("Cekmek istediginiz para miktarini giriniz : ");
scanf("%d",&para);
if(para % 10 != 0) printf("En kucuk 10 TL' lik banknot
mevcut!");
else {
yuzluk = para / 100; para = yuzluk * 100;
ellilik = para / 50; para -= ellilik * 50;
yirmilik = para / 20; para -= yirmilik * 20;
onluk = para / 10;
if(yuzluk > 0) printf("%d tane 100 TL\n", yuzluk);
if(ellilik > 0) printf("%d tane 50 TL\n", ellilik);
if(yirmilik > 0) printf("%d tane 20 TL\n", yirmilik);
if(onluk > 0) printf("%d tane 10 TL\n", onluk);
```

Bir memur, ATM makinasından para çekmek istemektedir. Makinede sadece 10, 20, 50 ve 100 TL' lik banknotlar kalmıştır. Büyük değerli banknotların sayısı maksimum olacak şekilde, çekilecek paranın kaç tane 100, 50, 20 ve 10 liralık banknottan oluşacağını ekranda yazan C programını yazınız.

Örnek çıktılar : Lütfen para miktarını giriniz : 2435 En küçük 10 TL' lik banknot mevcut..!

Lütfen para miktarını giriniz : 2430 24 adet 100 TL 1 adet 20 TL 1 adet 10 TL

Aşağıdaki programın çıktısını yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <conio.h>
main()
    int a=3, b=9, c=10;
    c = a+b; /*
    c = c/2;
    ++c; */
    printf("%d", c);
    getche();
```

Aşağıdaki programın çıktısını yazınız.

```
#include <stdio.h>
#include <comio.h>
main()
    int a=3, b=9, c=10;
   c = a+b; /*
   c = c/2;
   ++c; */
   printf("%d", c);
   getche();
```

```
/* ve */ arasındaki ifadeler yorum satırı
olarak değerlendirileceğinden çalıştırılmaz.
Dolayısıyla sadece,
c = a+b; işlemi yapılır.
C_1kt_1 = 12
```

Uygulama: Yorum satırı olmazsa çıktı ne olur?

Aşağıdaki C programının çıktısı ne olur?

```
main()
    int x=2, y=4, t;
    t = x + y\%3;
    if(t == 0) printf("%d",x+y);
    else if(t == 1) printf("%d ",x-y);
    else if(t == 2) printf("%d ",x*y);
    else if(t == 3) printf("%d ",y-x);
    else printf("%d", x*x + y*y);
    getche();
```

Aşağıdaki C programının çıktısı ne olur?

Cevap: 2

```
main()
    int x=2, y=4, t;
    t = x+y\%3;
    if(t == 0) printf("%d",x+y);
    else if(t == 1) printf("%d ",x-y);
    else if(t == 2) printf("%d ",x*y);
    else if(t == 3) printf("%d ",y-x);
    else printf("%d", x*x + y*y);
    getche();
```

Sorular???

